

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 p, večji inserati petti vrsta 2 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.

Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pristlano. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Narod“ Knaflova ulica št. 5, L. nadstropje

Tel. 34

Dopisno sporočila so pošiljana in začasno frankovane.

Rokopisov sa ne vrata.

Posemne številke:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—

v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1.25

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:

	V Jugoslaviji	v Ljubljani	po pošti	V Inozemstvo
12 mesecev	120—	144—	216—	
6	60—	72—	108—	
3	30—	36—	54—	
1	10—	12—	18—	

Pri morebitnem povlaščanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno.

Na samo pismena naročila brez poslatve denaria se ne moremo ozirati.

OB KONCU LETA.

Kaj je doneslo poslavljajoče se leto Evropi? Portugalski — finančne zmede, Španski — milijardni deficit in državnem proračunu in katalonski separatizem, Francijski — reparacijsko vprašanje, vajutno krizo in znižanje števila prebivalcev, Angleški — podlrgi milijon nezačasnih, pomanjkanje živil ter nacijonalno krizo na Irskem, v Egiptu in Indiji, Belgiji — gospodarsko in finančno krizo ter flamsko gibanje, Holandski — velike davke in ponesrečene državne špekulacije, Švici — trgovske in finančne nprilike, ki so nastale zaradi nenavadno visoke valute, Italiji — fašistovsko gibanje in konflikt z Jugoslavijo, Nemščija — politično in finančno krizo, kar dokazuje 800milijardni deficit, Danski, Švedski in Norveški — previsoko valuto, Češkoslovaški — industrijsko krizo in nacionalne prepire, Avstriji — socijalni, gospodarski, finančni in politični polom, Madžarski — notranje nprilike, Jugoslaviji — kaos v notranji politiki in poostreni spor z Italijo, Romuniji — finančno krizo in besabško vprašanje, Bolgariji — popolno izoliranost in notranje nemire, Grški — revolucionarne konvulzije in finančno krizo, Turčiji revolucionarni in vojni položaj, Poljski — politično, finančno in narodnostno krizo, Estoniji, Latviji, Litvi in Finski — strah pred Rusijo, Rusiji pa — finančni krah, lakoto in epidemijo, Kolikor držav, koliko križ, kolikor narodov, koliko nerešenih nacionalnih problemov, kolikor ljudi, koliko nezadovoljnežev minus peščeno favoritor, ki jim je človeška neumnost izročila peklenko silo nenasitega mamona. Tako natovorjena stoji Evropa na pragu novega leta, to je njeni ne preveč razveseljiva sedanjost, ali bolje rečeno, s tem težkim bremenom stopa ona v bodočnost.

Križ v državah, ki so v vojnem koncertu izgubile svojo riskirano igro, je razumljiva. Čudno pa je, da države, ki so faktično zmagale, žanjejo negativne plodove svoje zmage. Hiperprodukcija, tekmovanje svetovne vlevidustrije in vprašanje malih narodov, ta trobojnica, ki je vihrala na bojem polju, se vije še danes nad milijoni okostnikov, le njene barve so postale bolj žudne pojave v državah, ki se niso aktivno udeležile svetovne vojne. Gospodarska, finančna in nacionalna bolezna se je polastiila tudi nih. Te tri kategorije držav so dokaz, da je imela dosedanja evropska politika na vseh poljih občutne vrzeli, da

imamo celo vrsto teoretično rešenih vprašanj, ki pa nasprotujejo praktičnemu življenju. Človeku, ki bi opazoval to mrzljivo vrvenje evropskih narodov iz ptičje perspektive, bi se zdelo, da vidi ogromno število nesposetnih udov, ki so odpovedali pokorščino glavi in skušajo regulirati svoje funkcije brez nje. Ta glava ali realno praktično življenje priznava vsako teorijo samo v tolko, v kolikor se strinja z njegovimi zahtevami, ki se izpreminjajo samo po obliki, v bistvu pa so od vekomaj iste. Zdi se, da je Evropa v svojem pretarinem in mnogih slučajih napačnem kulturnem razvoju preveč oddaljila od bistvenih in temeljnih vprašanj, da je prišla v veliko nasprotje z realnostjo in nastopile so neizbežne posledice starih grehov.

Sin, ki je prevzel od očeta zanemarjeno gospodarstvo, ki je obupal nad njim in pusti, da še nadalje propada, bi postal nesposetno. Če nam je zapustila preteklost splošen mednarodni položaj, ki ga lahko označimo z besedo »kriza«, s tem še ni rečeno, da je treba obupati, povesiti glavo in prepustiti času, najuredi naše življenje, kadar in kakor hoče. Ne! Treba je ugotoviti, kje tiče vzroki, da je na zemlji, ki je dovolj velika in bogata, mnogim postal pretesno, treba je najti način, kako bi se moglo te vzroke odstraniti, treba je napeti vse svoje duševne in telesne sile, ustvariti med njimi pametno harmonijo in posvetiti jih interesom celokupne človeške družbe. Napačno je naziranje, ki prevladuje pri večini sodobnih držav, naredi v celo posamniti ljudi, da treba skrbeti samo za lastno kožo. Če bo vladal nered, nezadovoljnost in pomanjkanje v drugih državah, bo normalno življenje po naravnih zakonih tudi pri nas izključeno. Seveda bi bilo naivno misliti, da je mogoče izpremeniti principe socijalnega življenja in mednarodnih odnosov, ki imajo svoje korenine v davnih preteklosti in so rezultat strogo određenega kulturnega razvoja, tekom enega ali dveh let. Zato so potrebna desetletja, zato je potrebno pred vsem mlado, zdravo in energično pokolenje, ki ga čaka težka naloga, prevzeti od naše degenerirane družbe vse napake in vrzeli v socialnem življenju in odstraniti iz nje vse, kar je nezdravega. Splošno križ, ki nas teži po volni, bomo preživel, morda jo bomo z intenzivnim delom in trezno politiko nekoliko olašali, morda bomo preprečili nove konflikte, ki bi to križ samo poostri, ne bomo je pa po-

polnoma odstranili. Največ, kar lahko storimo, je to, da z marljivostjo in nemurnim delom vsaj deloma nadomeščimo, kar je pogubila vojna, da obdržimo, kot pravi pregovor, vrabca v roki, ki je bolj kot golob na strehi, in da počažemo našim potomcem opon pot, po kateri bodo stopali mladi pioniri bodočega človeškega blagostanja. Šele drugo ali tretje pokolenje bo popolnoma prebolelo našo krizo.

Vrnimo se iz sfere političnih utopij, gospodarske in finančne korupcije v realno življenje, lotimo se dela in utrdimo znova vero v silo, ki jo ima vsak človek dovolj, samo če jo hoče in zna izkoristiti, pa bo prihodnje leto pokazalo, da je človeška volja in vstrejnost v stanu premagati tudi na videz nepremagljive zaprake.

Kritični položaj na lausannski konferenci.

DEMONSTRACIJE ANGLEŠKEGA BRODOVJA V DARDANELAH.

— London, 28. dec. (Izv.) Reuterjev urad pričuje iz Lausanne obširno poročilo o kritičnem položaju na lausannski mirovni konferenci. Poročilo načrta, da obstaja velika nevernost, da se konferenca v Lausanni prekine, oziroma da se razide, če bodo Turki še nadalje vztrajali pri svojih diplomatičnih metodah. Šefi zavezniških delegacij so sklenili, da zahtevajo od Turkov precizno izjavo, ali hočejo še nadalje vztrajati pri svojih zahtevah ali ne. Glavna sporna točka je sedaj vprašanje Mosula, kjer se nahajajo veliki petrolejski vrelci, na katerih sta interesirani Anglia in Amerika. V tem vprašanju ne vladala med zavezniških popolno soglasje. Kakor znano, je stavila Anglia glede Mosula in njegovih petrolejskih vrelcev posebne predloge gospodarskega značaja, ki jih angorska vlada absolutno noče sprejeti.

— Lausanne, 28. dec. (Izv.) Turška delegacija odločno odklanja vse predloge in zahteve Anglike glede Mosula. Turška delegacija se predvsem boji, da bi moralata dati po povratku iz Lausanne v Angoro račun in se zaveda, da je napram angorski vladi v veliki odgovornosti. Neki turški delegati je zastopnikom tiska glede sprejetja angleških predlogov kratko izjavil: »V Angori nas obesijo na prvo drevlo!«

— London, 28. dec. (Izv.) Po počitih iz Malte je dobilo tam usidrano angleško sredozemsko vojno brodovje povleto, da takoj odpotuje v Dardance.

Ta poročila so oficijelno potrjena. Anglia namerava v Dardanelah koncentrirati svoje brodovje, da z demonstracijo izsilji od Turkov sprejem svojih predlogov glede Mosula. Več vojnih ladij in podmornic je že odploplj. Ostale odplovejo tekom prihodnjih dni. Angleški politični krogovi so prepričani, da bo demonstracija angleškega brodovja v Dardanelah imela pozitivne uspehe.

— London, 28. dec. (K. B.) Po počitih Reuterjevega urada iz Lausanne obstaja resna nevarnost, da se razide lausanska konferenca, če bodo Turki še nadalje vztrajali pri svojih metodah. Predsedniki zavezniških delegacij se bodo prihodnje dni posvetovali o položaju in bodo predložili končno

veljavne predloge, katerih sprejem bodo zahtevali od Turkov. Jasno je, da ne more momentani položaj dolgo trajati.

— Lausanne, 28. dec. (S. B. A.) Zavezniške delegacije so imle včeraj sejo, na kateri so razpravljali o sedanjem kritičnem položaju. Tej sej pripravljuje veliko važnost, ker se je seje udeležil poleg Curzona, Garronija in Barrera tudi ameriški zastopnik Child. Zavezniški so na tej seji premotrili dosedanja pozitivne in negativne uspehe konference. Sestavljen bo posebno poročilo, na podlagi katerega se ima potem sestaviti vsebina mirovne pogodbe.

POLITIČNA AKCIJA DR. ŠUSTERŠČA.

Prve dr. Šusterščeve konference z vladnimi krediti. — Program in cilji dr. Šusterščeve politične akcije. — Dr. Šusteršči nastopi pri volitvah s samostojno kandidatno listo.

— Beograd, 29. dec. (Izv.) Včerajšnja »Tribuna« piše o prihodu dr. Ivana Šusteršča v Beograd. Lakonično pravi:

Dva dni biva v Beogradu dr. Ivan Šusteršč, znani politik iz Slovenije. Za njegovo cilje vlada v vodilnih krogih veliko zanimanje. Namerava pri volitvah stopevno v politično življenje. Postavlja dve kandidatni listi v Mariboru in Ljubljani. Dalle »Tribuna« kratko pominja, da bodo z ozirom na dr. Šusterščovo akcijo obstale pri bodočih volitvah tri klérikalne kandidatne liste v Sloveniji: 1. Oficijelna kandidatna lista SLS z dr. Ante Koroseom. 2. Dr. Gorarjeva. 3. Dr. Šusterščeva. Dalje omenja »Tribuna«, da je dr. Šusteršč imel v Beogradu priliko stopevni v stike z mnogimi vodilnimi politiki.

Na vrsto vprašani Vašega dopisnika je dr. Šusteršč kratko odgovoril: o svojem političnem programu, o nastopu pri bodočih volitvah v Sloveniji je med drugim podal svoje načelno stališče. Izjavil je:

Nisem se že odločil, ali vstopim v volilno borbo ali ne. To je odvisno od raznih dejstev in okolnosti, ki so nedvivne od mene. Ko se vrnam v Ljubljano, se stvar odloči v vsakem slučaju v naškrajšem času, ker je doba za volitve tako kratka. Ako stopim v volilno borbo, nastopim na temelju svojega lastnega programa. Moi program je v Sloveniji dobro znan. Ta program je jasen in točen. Ta program je začrtan v moji brzurki, ki sem jo bil pred kratkim obiavljal. Ta program jasno veli, da med meni in klérikalno stranko ne obstaja in ne morebitno občinstvo nobeno vez. To je definitivno! Za sedaj pozitivno še ne vem, kakor sem že naglašal. Če vstopim v volilno borbo, stopim to s popolnoma odkritimi, jasnimi in točno opredeljenimi cilji. Moi program je:

Če morem prisporaviti h konsolidaciji države, evo me! Če morem koristiti svojemu narodu, sem v to pripravljen in se mu stavim na razpolago.

Samostojno kandidatno listo, ki jo je zasledoval nepravilno, ne prestano neki star obožavelec. Rekel bi, Romeo s svilimi lasmi in brki, toda v pravki družbi dobro znana oseba. Ni se sramoval vpasti kdaj v mraku iznenadjanja in stanovanje dame in jo kot Romeo nadlegovati.

Ob takih prillkah je vsa energija te dame eksplozivno izbruhnila in stari Romeo je bil v pravem pomenu besede vržen na cesto. Toda ta eksplozija dame je imela za posledico prijreno utrujenost in oslablost. Dame se je začela batiti samote v svojem lastnem stanovanju. Če je bila sama, se je tresla od strahu, da ta ali oni spet prilomasti k njej in ji vznemiri duševni pokoj.

Lahko si je misliti, kaj sem v omogočil tem okolnostim dami svetoval. Odpotovala naj bi v tujino. Situacija dame je bila tako, da je ni bila niti najdaljše potovanje povzročilo finančnih nprilik.

»To je lahko svetoval,« je rekla. »Toda kam naj se obrnem v svet jaz, ki sem čisto sama?«

»Temu je lahko odpomočil,« sem odvrnil. »Vzemite si na pot prijetno družbenico.«

»Ali kje naj si jo vzamem? Ne poznam žive duše za to.«

(Dalej prih.)

ti. Najbolj so me zanimali vrtiči okoli hišic. Bilo je v njih seveda citronovo drevje z dozorevajočim sadjem, bile so oljke, granatovo drevje in druge v naših krajinah nepoznane rastline, toda vse zapravljeno, stoeče v populni opaljenosti in brez sence. Nikakor niso bili to ljubki gajji citronovici, ki je pel v njih naš dobr Turški v Angelini. Možno je, da so dobre, v katerih citronovi nasadi — o gajih se ne da govoriti — nudijo ugoden pogled. Temu se ne da oporekat. Toda slučaj je hotel, da sem se ravno jaz, ki sem sanjal o lepoti citronovih gajev, srečal s citronovim drevjem v najneugodnejšem času, da bi se spet enkrat dokazalo, da ni vedno sreča v tem, se izpolni človeku njegovo hrepene.

Kot v posmeh sem prišel nekaj dni po povratku iz Provence na mejo češko in se peljal po cesti, obrobil z jerebikami, polnimi koralno-rdečega sadja, kateremu je temnosvetlo zelenje črnih lesov, stoečih ob cesti, delalo najlepše radije. Kolikokrat sem na tej poti pomislil, za koliko je ta jerebikov drevored lepš kot tamoznji citronovi vrtovi, pokriti s prahom, da se komaj spoznajo! Oranže pa sem samo enkrat videl v krasne. Tako lepe, kakor more sanjati o njih mladenič po Goethejevih verzih. Bilo je to na otoku Lokrumu, oddaljenem

kako morsko miljo od Dubrovnika in dobro znanem mnogim turistom po Dalmaciji. Tu na čarobnem samostanskem vrtu z bujno subtropsko florą sem videl starodavna oranžna drevesa z ognjenimi sadeži, velikimi skoro kot otroška glava. Toda to niso bile samo oranže, kar je sestavljalo to divno krasoto, ampak vsa ostala nepopisno lepa vegetacija in čarobna okolica, temnomodro morje, starodavni Dubrovnik in še druge lepote so se spojile v sliko, ki spada k najdivnejšim pokrajinskiim krasotam, ki jih more človek videti na svetu.

Ostali moj stik z oranžnimi »gajji« je bil več ali manj tak kakor moje poprej opis

Beograd, 29. decembra. (Izv.) Dr. Šusteršič se je izrazil napram Vašemu dopisniku o naši prestolici zelo laskavo. Prvikrat v svojem življenju je stopil na ta svobodne jugoslovenske prestolice. Napravila je nanj zelo dober vtis. Vidi, kako se jugoslovenska prestolica dviga na ameriški način iz ruševin in kako se razvija v širi. Najbolji mu ugajajo Terazije. O sprejemu pri ministrskem predsedniku Pašiću je kratko rekel, da je ministrski predsednik napravil nanj fascinirajoč vtis.

Dr. Šusteršič ostane še danes v Beogradu, da vodi še nekatera podrobna posvetovanja z raznimi politiki ter odpotuje v Ljubljano najbrž danes zvečer. Včeraj je obiskal dr. Šusteršič tudi podpredsednika radikalne stranke ministra ver Ljubo Jovanovića. Dr. Šusteršič je včeraj tudi konferiral s politiki raznih strank. Vse beogradsko časopisje danes zelo obširno komentira dr. Šusteršičev po politično akcijo.

DEFINITIVNO IMENOVANIE VELIKIH ŽUPANOV ZA SLOVENIJO.

Beograd, 29. decembra. (Izv.) Po zanesljivih in točnih informacijah Vašega dopisnika je imenovanje velikega župana za Ljubljano odnosno Maribor definitivno rešeno. Na iniciativni predlog pokrajinskega namestnika za Slovenijo g. Ivana Hribarja je vlada na včerajšnji sej ministrskega sveta definitivno sklepla, da se imenuje za velikega župana v Mariboru dvorni svetnik in član dunajske reparacijske komisije dr. Miroslav Ploj, za velikega župana v Ljubljani pa dosedanjem podnemestnik in bivši predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Vilko Baltič. Pokrajinski namestnik Ivan Hribar, ki se sedaj nudi v Beogradu, je imel tekom včerajšnjega dneva konferenco z vodilnimi krogi o notranje-političnem položaju v Sloveniji.

Draginjske doklade meščanskim učiteljem in gledališkemu osojuju v Ljubljani.

Beograd, 29. decembra. (Izv.) Na intervencijo ministra brez portfelja dr. Niko Zupaniča je minister financ dr. Stojadinović odredil, da se ima 9 milijonov krov izolačati na račun draginjskih doklad učiteljstvu meščanskih šol v Sloveniji in gledališkemu osojuju v Ljubljani. Predlog o teh draginjskih dokladah je bil od kompetentnih oblasti stavljen že pred tremi meseci, toda noga rešitev je bivši finančni minister vedno odlagal.

Vstop muslimanov v vlado odklonjen.

— Beograd, 29. dec. (Izv.) Včerajšnja »Tribuna« javlja iz Sarajeva, da je napravila vest o sklepu konference muslimanske Maglajiceve skupine za vstop v vlado zelo slab vtis. Minister žume in rde dr. Srškič je zagrozil z demisijo, če vlada sprejme muslimane v kabinet.

— Beograd, 28. dec. (Izv.) Včeraj je posetil ministrskega predsednika Nikoljo Pašiću minister na razpoloženju Omerović, ki je predložil sklep muslimanske konference v Sarajevu. Ministrski predsednik Omerović ni dal definitivnega odgovora. Muslimani zahtevajo mesto ministra trgovine in industrije in eno mesto ministra brez portfelja. Dalje zahtevajo, da postane državni podstajnik v ministrstvu notranjih del Kurbegović.

POVIŠANJE KOLEGNINE NA DUNAJSKI UNIVERZI.

— Dunaj, 28. dec. (Izv.) Naučna uprava je odobrila predlog dunajske univerze glede povišanja kolegnine. Na dunajski univerzi imajo sedaj avstrijski podaniki plačati 4000 K. do ure, do 500 bodo morali inozemci plačati 30.000 do 40.000 av. K za uro. Na ta način skušajo Avstriji omejiti število inozemskih slušateljev na dunajski univerzi. Nemško nacionalno dijastvo sploh zahteva obsežno omejitev inozemskih slušateljev. Predlogom nemških nacionalcev pa doslej naučne oblasti niso ugodile.

KITAJSKA BANKA.

— Pariz, 28. dec. (Havas) Finančna komisija senata je sprejela z 10 proti 5 glasovi načrt vlade o vzpostavitvi Banque industrielle de Chine.

MUSSOLINI IN PARIŠKA KONFERENCA.

— Rim, 28. dec. Na temelju včerajšnjih pogajanj z londonskim poslanikom Marchese della Torretta je ministrski predsednik Mussolini sklenil, da se ne udeleži londonske konference, marveč da ga bo zastopal poslanik.

Politične vesti.

— Dr. Šusteršič in klerikalci. Beogradski »Pravda« poroča: »Povratek dr. Šusteršiča v Slovenijo je povzročil veliko vznemirjenje in skrb v klerikalnih vrstah. Kakor se govori, bo Šusteršič te dni izdal poseben proglaš na svoje somišljence v Sloveniji. Ta proglaš pričakujejo z veliko nestrnostjo, ker bo iz njega razvidno, kakor zatrjujejo klerikalci, da bo dr. Šusteršič deloval za srbske radikalce. Iz dobro poučenega vira se čuje, da vplivajo radikalci z vso silo na Šusteršiča, da bi skušali razpeti klerikalno stranko. Splošno se govori, da bo dr. Šusteršič postavil vsakemu Korosevemu kandidatu svojega protikandata. — Nismo informirani, kakšne načrte ima Šusteršič, zdi pa se, da ima resen namen zmešati štreno klerikalcem. To se da sklepati že iz tege, ker mu v zadnjem času posveča tudi »Slovenec« izredno »ljubezneve« notice.

— Kakšen delokrog bodo imeli velli ki župani? V tem vprašanju razpravlja beogradsko »Vreme« in piše: »Sedanj veliki župani bodo za sedaj opravljali iste funkcije kakor okrožni načelniki (okrajni glavarji). Nihov delokrog se bo raztezal celo na isti teritorij, dokler se ne izvrši nova razdelitev države na oblasti. Veliki župani bodo pripravljali vse, kar je potrebno, da se uvede v veljav zakon o administrativni razdelitvi države. Čini okrožnih načelnikov se s tem odpravijo. Za velike župane so po večini imenovan star okrožni načelniki na svojih dosedanjih mestih.«

— Pašić in Pribičević. Ministrski predsednik Pašić je poslal bivšemu ministru prosvete Svetozaru Pribičeviću svojo sliko, — delo akademičnega slikarja Pera Dobrovčka — s svojeročnim podpisom v znaku prijateljstva in spoštovanja, ki ga goji do osebe svojega političnega sotrudnika. Beogradski in zagrebški listi tolmačijo ta akt ministrskega predsednika kot formalni sporej Svetozara Pribičevića v radikalno stranko.

— Monarhistično gibanje v Prusiji. V zapadni Prusiji se je razkrilo zelo razrečeno separatistično monarhistično gibanje. Občinski svet v Königsbergu je sprejel rezolucijo, ki ostro obsoja to gibanje. Ali radi tega se ne sme mislit, da se je situacija pomirila, marveč je rezolucija le pokazala, da obstoji v Prusiji v resnici nevarno monarhistično gibanje. 14 deželnih zastopov je še iz Viljemove dobe, v 10 prevladuje konzervativna večina in to izmed 34 deželnih svetov. Uprava je še starega režima, tako da se ni čuditi, da prospevajo separatisti v atmosferi, ki je tako očitno nasprotna republike. O hrirjenju monarhističnega gibanja se poroča zajedno tudi iz Hanoverja.

— Monarhistično gibanje v Prusiji. Po iniciativi nekaterih uglednih Italijanov se je začelo v zadnjem času sedaj fašistovsko gibanje v Bolgariji. Odbor, sestavljen iz ravatelja italijanske Železne Fatore, Cirmusch, Padavanij in Cimino, si je postavil nalogu, organizirati fašizem v Bolgariji s sedežem v Sofiji. Cimono je izjavil, da bo namen organizacije ščititi interese italijanske kolonije, ne bo se pa vmešavati v notranje bolgarske zadeve.

— Sovjetski list proti dr. Kramafu. Sovjetski listi ostro napadajo dr. Kramafu, ki ga smatrajo za glavnega krvica, da Češkoslovaška ni priznala sovjetske Rusije. »Rabčaja Gazeta« piše ob tej priliki: »Na Češkoslovaškem se že davno vodi borba za priznanje sovjetske vlade, pred kratkim je bil dosežen kompromis, kajti na sej parlamentarne komisije je bilo sklenjeno, da mora češka vlada v ugodenem trenutku priznati sovjete. Če tudi to se ni vse, vendar pa pomeni korak dalej. Toda proti temu sklepu so nastopili narodni demokrati na čelu s svojim voditeljem dr. Kramafom, ki je napisal gromotni članek proti vsakim odnosa med sovjetsko vlado in rezultat te pole propago je bil, da je vlada skoraj rešeno vprašanje zopet polozila v arhiv. Najbolji zanimivo pa je, da je podlo kampanjo vodila ruska emigracija na čelu s Pogodinom, ki je v tem stikih s ministrskim predsednikom Švečinom.

= Rdeča policija v Bolgariji. Boljeviški agent Čajkin je dobil od sovjetskega zastopnika v Berlinu Krestinskega nalogu organizirati v Bolgariji iz Rusov ki so stopili v sovjetsko službo, urdečo policijo, ki naj bi pomagala bolgarskim komunistom pri državnem prevratu.

— Kako je Anglia »varala« Ameriko. Neki ameriški novinar opisuje v »Lokalanzeigerju« svoje pogovore z bivšim cesarjem Viljemom in Doornu. Zanimiva so nastopna Viljemonova izjava: Vojna proti Nemčiji se je pričela leta 1897/98, dosegla vrhunc, pa še ne svoje odločitve v letih 1914 do 1918, toda izvršena še ni. Konca je ne bo, dokler ne pride do pravične in častne poravnave. Antanta je bila ojačena potom »gentlemen's agreement« med Anglijo in Zedinjenimi državami. Ta tajni sporazum je določil politiko obema deželama in navezel Ameriko na antanto brez vednosti ameriškega ljudstva. Pred prizetkom španske - ameriških sovražnosti je Anglia predlagala Nemčiji, da naj se ji pridruži v svrhu, da se prepreči ta vojna. To bi bilo pomembno takrat intervencijo v prilog Španije. Nemška vlada je hotela špansko monarhijo ohraniti, ni pa hotela nikakega vzroka za oslabitev Amerike, zato je ponudbo odklonila. Angleška diplomacija pa je takrat pripovedovala Ameriki, da je Nemčija intrigirala proti njej in snovala kompleto zoper njo, vsled česar je končno prišlo do angleško - ameriškega zbljanja, katerega zadnje posledice so se pokazale v svetovni vojni.

GLAS IZ PRUSIJE.

Halle a. d. Saale, 24. dec.

Če spregovori Amerikanec, obstane vse in posluša. Tako tudi dolar v svojem akrobatskem plezanju navzgor pretekli teden, ko je spregovoril Mr. Harding. Še več! Iz samega začudenja se je dolar zvali z 9000 M na 5000 M. Harding je nameč spregovoril o nemških reparacijah, o stališču ameriške vlade napram Morganovim načrtom o nemškem reparacijskem posojilu. Ker pa imajo Amerikanci zaenkrat le lepo doneče besede za nemška učesa, ne pa še pravil podolgovati dolarjev se je dolar čez 24 ur zopet opomogel na 6000 M. Vsakako je nastalo vsled senzacionalnega dolarjevega padca v vseh krogih velikansko razburjenje. Optimisti so že videli padati cene najrazličnejšim stvarem, trgovci pa so se tresli v tajni grozi, da bodo morali predati blago pod nabavno ceno. Od takrat se dolar drži v relativno nizki višini med 6000 in 7000 M. Pač Nemčem najlepšo božično darilo!

Da imamo Božič, nam kažejo izložbe, ki so nališpane ko nevesta na poročni dan. Vsega je v izobilju, povsodi razkošje. Samo kakšne so te cene, o boži moji! Najpriporočljiva lutka 3000—4000 Mark, boljši izdelek 20.000—30.000 M. konički, knižice s podobami 1000—10.000 Mark, božične smreke 800—2000 M. Darila za odrasle: cigarete 30—150 M konjak, cigare 50—500 M komad, likeri liter 5000—10.000 M. Klub gorostasnim cenam se je poskalo letos več kot kdaj prej božičnih dreves. Ne samo za Berlin, Halle, itd.; temveč tudi za London, Manchester, itd.; kjer prodajajo načeniške eksemplare švarcvaldske in turških gozdov za 5—6 šilingov komad. Da tudi izdelava igrački je doseglje letos rekord. Toda v vsemi temi brezštevilnimi lutkami se bodo igrali otroci ameriških farmerjev, nizozemskih trgovcev in drugih srečnih ljudi z visoko valuto in le po podnini nemški malčki.

Kot nekoliko zakanoso božično darilo se v januarju podraži zopet pošta za 100% (navadno pismo v Inozemstvo bo stalo 160 M) kruh na karte od 250 na 300 M štruca. Torej dobre Nemci za božič poleg zboljšanja marke še mnogočaj drugoge.

Da se pomore ubožnim slojem, upeljelo mesta 10%—20% davek na plin, vodo in električni tok. Da uporabljam plin, vodo, električno tudi ubožni ljudje, tega mestni očetje ne pomislijo. V prid organizaciji »Pomoč starim ljudem« se prirejajo posvetni in cerkveni koncerti, plešejo ruske baleline, bijajo bokserji, trenirajo nogometna društva, nabirajo denar po holi, prosjačijo za margarin moko, krompir. Tako skušajo pomagati starejšim ljudem. Premeteni ljudje pa si znamo pomagati na drug način. Nainovški način zaslужka je snemanje platinovih vrščkov s strelovodov (tako se naenkrat zaslubi 1.000.000 M), bronastih spomenikov in medenih kljuk. Tako so tu včerajšnjo noč na glavnem trgu iztrgali Rolandu bridič meč, na Nikolsburskem trgu pa so odnesli tretjo in zadnjo bronasto goso (pri dve so odnesli v prejšnjih dveh nočeh) iz varstva bronaste pastarice ob vodnjaku. Roland in gospa pastarica imata toraz tudi božične počitnice; ljubitelji bronaste perutnine pa bo svojega božičnega ptiča v topilni ponibili vesel kot prave pravcate gosti. Da se take tativne lahko dnevnno dogajajo, je krivo tudi oko postave, ki je semteria presemetljivo slepo.

Gospodarstvo.

— Zagrebški trg. Zagreb 28. dec. Cene v kronah za 100 kg, postavno bačka odnosno vojvodinska postaja notirajo. Pšenica (76—77 kg) 1680—1720, nova začasna suha koruza, prompt 880—920, koruza umetno sušena 1150—1200, rž (72—74 kg) 1400—1450, ječmen za pivovarne 1350—1450, za krmno 1200—1350, oves 1180—1220, pisani fižol 1500, belli 1450—1500, pšenična moka »0« 2500—2550, »2« 2400—2450, »4« 2300—2350, za krmno 900—1050, drobnit otrobi 750—800, debel 900—1000. Prijazna čvrsta tendenca

— g Novosadska blagovna borza 28. dec. Novi Sad 27. dec. Cene v dinarjih: Bačka pšenica 425—423.50 banatska 425—423.50, beli fižol 375, stara koruza 305, suha 307.50, nova sremska 217.50, 250, v storžih 167.50 170, pšenična moka »0« 600, »2« 487.50, otrobi 325.

— g Beografska blagovna borza 28. dec. Številke znadijo iskanje, ponudbo: Pšenica 7% (76 kg) franko wagon Klenak 400, 415, pšenica 5% (76 kg) franko Beograd 420, 440, pšenica 69 kg 2% franko obala Belgrad 442, 450, začasna suha koruza franko wagon Indija 225, 235, terminska koruza za april 76 kg 260, 270, ječmen franko wagon Beograd 325.

— g Prodaja starih vreč (kvp). V intendantskem skladnici Savske divizijske oblasti v Zagrebu, Savska cesta 4, se bo vršila dne 10. januarja 1923 ob 11. dopoldne oferitalna licitacija glede dobave gospodarskega materiala (raznih cevi itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Dobava gasilnega materiala. V pisanar Intendantskega odseka odelenja za morarico v Zemunu se bo vršila dne 10. januarja 1923 ob 11. dopoldne oferitalna licitacija glede dobave gasilnega materiala (raznih cevi itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Dobava papirja. Pri Upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 12. januarja 1923 ob 10. dopoldne oferitalna licitacija glede dobave papirja. Predmetni oglas z vrezci je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Oddaja zgradbe mostu preko Drine. Pri ravnatelstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 12. januarja 1923 ob 10. dopoldne licitacija glede oddaje zgradbe mostu preko Drine pri Mededi na progi Sarajevo - Uvac. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Gorzne železnice na račun reparacij. Načelno gredno ravnatelstvo načrti v kratek material na način reparacij in sticer v glavnem na gorzne proge in lokomotive radi gradbe gorzne proge, da bi se olajšal prenos gradbenega materiala. Take proge bi se napravile v Slovencu in občini Železnici. Dokler je živel naš pokojni Verovšek, je s svojim neugnanim humorjem in neprekosljivo igro skorje izpodrinil roman. Ljudje so raje gledali Govekarjevo dramatizacijo, kakor pa brali Jurčiča. Pa Verovška ni več med nami in pristreljen Mohorjev Deseti brat se je razigral in raztepel bogovkem. Zato bo pa Grafenauerjeva zavzetna žalica brezvonom veliko vrzel v naši literaturi. Povestica »Nemški valpjet« je delo stare romantične šole in se nam zdi, kot dober znanec iz preteklih dneh. Vendar ima lepo narodnost tendenco, ki sicer nikjer ne sili in ospredje, a je vendar jasna in lepa. Da je v posameznostih tudi v tej povestici Jurčič stari mojster, nam dokazuje žalihno pripovedovanje

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1922.

— Imenovanje velikih županov. Kakor poročajo iz Beograda, sta imenovana za velike župane v Sloveniji dr. Vilko Baltič za ljubljansko in dr. Miroslav Ploj za mariborsko oblast. To pomenja, da se je vladu odločila izvesti načrt o razdelitvi Slovenije na dve oblasti, dasi se je prejez z radikalne strani opetovano zaglašalo, da radikalni stranki ni ležeče na tem, da bi se razkosala Slovenija. Očividno je zmagal vpliv Slovenskega Pribičeviča, ki je radikalcem sugeriral mnenje, da je notranja konsolidacija naše kraljevine nemogoča, ako se ne razkosata Hrvatska in Slovenija. Da bo imela razdelitev Hrvatske in Slovenije usodepolne posledice, je jasno. Predvsem je vnaprej izključen vsak sporazum s Hrvatimi. Hrvatska kriza bo torej naprej ostala latentna in Hrvati, ki so bili v zadnjem času že pripravljeni, da se sporazumi z Beogradom, so znova potisnjeni v najodločnejšo borbo proti režimu, ki jim hoče ugrabit, to, kar smatrajo za temelj svoje eksistence. Ako je to v interesu države in njene konsolidacije, je velenko vprašanje. Zdi se nam, da je radikalna stranka napravila usodno napako s tem, da stopa sedaj, ko drži vladno krmilo izključno v svojih rokah, po poti, na katero jo je spravil zl duh Svetozara Pribičeviča. Baš sedaj je imela ta stranka priliko, da s tretzno in pametno politiko pridobi simpatije zlasti Hrvatov ter s tem ustvari predpogoje za uspešen razvoj notranje politike. S svojim ukrepanjem pa, da izvede zakon v razdelitvi države na oblasti, je radikalna stranka razrušila vse mostove, ki so vodili k sporazumu s Hrvati in k toli notrebnu notranjemu miru. Obžalujemo to, ker je nam v resnic blagoj države pri srcu.

— Kaj veda listi poročati? »Slovenec« poroča iz Beograda, da je pokrajinski namestnik Ivan Hribar padel v nemost pri radikalcih, zagrebška »Slobodna Tribuna« pajavlja, da je ministarski predsednik Pašić ponudil Hribaru mesto velikega župana v Ljubljani, da pa je Hribar to Pašićovo ponudbo odklonil. Nadalje poroča »Slovenec«, takisto baje iz Beograda, da bo odpuščen iz službe načelniki oddelka za socialno politiko Adolf Ribnikar in da bosta upokojena podnamestnik dr. Vilko Baltič in načelniki oddelka za uk in bogosastje dr. Fran Skaberne. Kako zanesljiva je ta vest »Slovenca«, kaže najbolj dejstvo, da je bil dr. Baltič, o katerem trdi »Slovenec«, da bo upokojen, imenovan — za velikega župana.

— Obupna božična državnih nameščencev. Pišejo nam: Letošnji božič je pokazal velike kontraste v življenju posameznih slojev. Dočim je bila lanska božična kupčila vsespolno slaba tudi v špecerjih, so letos zelo zadovoljni celo trgovci z galerijo in luksusom. Kupci se niti v nedeljo kar niso mogli ločiti iz prodajalnih. Ampak en sloj se je letos posebno pogrešal v trgovinah in gostilnah: državni nameščenci. In tu so se vršili naravnost pretresljivi družinski prizori: po 5 do 8 otrok se gnete okoli — praznega božičnega drevesa, odrasli otroci in ocjetje so kakor tatori pobrali klobuk ter se skrivali odstranjevali iz hiše, ker niso mogli gledati razočaranja malih otrok, ki so pričakovali božičnih daril. Največ so pri tem trpele uboge materje, ki so bile primorane ostati doma ter biti priča žalosti svoje dece. Mnogo teh družin je bilo čez praznike sploš brez denarja in brez vsakega priboljška, prav kakor zadnja vojna leta. Med tem so drugi sloji čez metro uživali, tako da je marsikateri prišel z javnim redom in navskriž.

— Za smeh. Današnje »Jutro« v svojem uvodniku resno trdi, da Hrvatski blok izmika in da je tudi res nekaj izmaknil. Pričakujemo tožbo Hrvatskega bloka, da bo nam »Jutro« dokazalo, kaj Hrvat izmikajo, ali srebrne ali zlate žlice.

— Darujte za mestne reveže mesto novoletnih voščil. Mestni magistrat se obrača do mestnega prebivalstva — zlasti premožnejših slojev — s prošnjo, da darujejo mesto novoletnih voščil za mestne reveže primerne vsote. Beda mestnih revežev je velika. Vsak dar — bodisi v blagu ali v denarju — je dobrodošel. Darove sprejema socijalni referat mestnega magistrata.

— Smrtna kosa. Umrl je v Ljubljani, v Šiški, Kolodvorska ulica št. 149, z. Adolf Kozovšek, adjunkt državne železnic, star 34 let. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena dečka. Pogreb bo v soboto 30. t. m. ob 2. popoldne. Pokopnik je bil vosten uradnik in dober narodnik. Blag mu spomin!

— 13 mesec in privatni nameščenci. Pišejo nam: Nekatera uvidna privatna podjetja so že lani izplačala svojim nameščencem o novem letu dvojno plačo. Sedanje prenehanje in barantare vlade za priboljšek drž. uslužbenec pa je opozorilo manj tankovestne privatne službodajalce, da hočejo iz izplačilom počakati, kaj sklene vlada.

— Zakaj dobimo nove kolke? Kakor znano izgube po novem letu naši kolki veljavijo ter jih nadomestite z novimi! Po začetku in trafikah teže se množine dosedanjih kolkov, ki so dobri in trpežni. Čemu je bilo

treba torej te novotarie in beganja? Mar ima država preveč sredstev in materiala? Naj bi se raje zamenjal 1 dinarski papirni drobiž, ki je že večinoma v gnušini cunjah. Posebno bodo prizadeti privatniki, ki ne morejo z vsakim kolkom letati k finančnemu ravnateljstvu zamenjati. Naj bi se vsi vse trafike pooblastile, da zamenjajo stare kolke z novimi.

— Louis Legerjeva ulica v Pragi. V proslavo osmdesetega rojstnega dne francoskega slavista Louis Legerja je sklenila praska ožja upravna komisija, da se imenuje jedna najznačajnejših ulic v Pragi po slavnemu.

— Darila. Q. arhitekt Jos. Costaperaria z gospo soprogo je izročil naši upravi 100 Din. za »Jugoslovensko Matico in 100 Din. za »Društvo slepih« kot novoletno darilo. Iskrena hvala!

— Pot v Rožno dočimo je vsled amogaža zidanja in dovožanja materialja v škanalozenem stanju, tudi pešpot je vsa razorna. Že pred 14 dnevi so sicer navozili gramoza in pesek, toda vse čaka lepo na kipiških, da božji solnce in veter blato posušita ali pa da zapade sneg, ker potem je ceste v poti najbolj praktično nastavljati.

— Prod z barakami od hil. Pišejo nam: V Čopovi ulici poleg Jaklovih hiš na postavu Binder-Rolja & Ko. se tudi nahaja lesene barake. Tudi tu so barake tik pod leseni verandami višje št. 21. oddaljeno k velenju 3—4 metra. Poleti je tam vse polno otrok in kaj lahko se primerti enaka nešreka kot v Gledališki ulici. Nesreči bi bila v tem večja, ker so lesene verande zdržema v vsa 3 nadstropja višje št. 25 v Čopovi ul. Naj bi oblast ukrenila vso potrebno, da se odstranijo te barake.

— Vsa poslo krajevno državno županije za mesto Ljubljano je prevezl mestni magistrat v Ljubljani, ker se je ustanovila istočasno pri socialnem referatu mestna županija. Stranke se naj v teh zadevah obravljajo na socialnji referat mestne magistrat.

— Iz Kazinskega društva. Na snočni odborovi seji društva »Kazina« sta bila izvoljena za direktorja dr. Albert Kramer, za poddirektorja pa Josip Turk. Iz odbora tega društva sta izstopila dr. Ivan Boles in dr. Danilo Malašović. V odboru so sedaj neomejeni gospodarji mladini.

— Plavšič kaže pobegniti v inozemstvo? Beogradski »Tribuna« poroča: »G. Dušan Plavšič, bivši pomočnik finančnega ministra je zahteval pri upravi mesta Beograd potni list za inozemstvo. Uprava je iz neznanja razlogov odibla to Plavšičevu prošnji. K tej vesti »Tribuna« pripominja zagrebški »Obzor«: Plavšič se je torej hotel umakniti roki pravice, potem ko je upropasti našo krono in potratil na stotin milijonov državne.

— Hrastnik pred katastrolo. Kakor poročajo štajerski listi, grozi Hrastniku prava katastrofa, ker se je bat, da se celo počne na levem bregu potoka udre. Že več let je opaziti znake premikajočega se zemeljskega plaza in je moralo že več posestnikov podreti svoja poslopja. Posestniki delajo pod ceno svoja posestva, ker so v stalnem strahu, da jih ne zasuje plaz. Vodstvo rudnika, od katerega zahtevajo posestniki odškodnino, ker delo v rudniku radi uhačajoče vode povzroča razkranje zemlje, noče ničesar slišati o odškodnini, kar dosti dosedaj še ni ničesar ukrepljen, da se prepreči grožčja katastrofa.

— Vlom. V noči od 23. do 24. t. m. so dosedaj neznan starični vložili v delavnično telovadnega orodja pri tvorničarju Stane Vidmarju na Sv. Petra c. 75. Vložili so skozi okno in odnesli 2 rujavij kraljiv koži v vrednosti 10.000 K.

— Izgon. Kot prijatelj vsega tujega ja za dobo treh let izgnan iz ljubljanskega okoliša brezposelnici natakar Jože Černivec.

— Vlom v Hrastniku. Neznani uzmovili so udri v barako branjevke Jere Kočevar v Hrastniku in ji odnesli raznih živil za 9326 K. Lačni tatoi so izginili brez sledu.

— Samomor. Obesil se je včeraj popoldne v Taškarjevem gozdu za kemično tovarno 43letni strojniki kemične tovarne Valentín Berčič iz Selca št. 6. Zapušča ženo in več otrok. Kaj je gnalo moža v smrt, ni znano.

— Vaške idle... Božič so ponudili na kmetij s kolom praznovati. Ljubljanska bolnica je sprejela zadnje dni cel kup ranjencev, ki so nesrečno izšli iz bitki. Najhujši je bil Višnji pri Ambrusu na Dolenjskem. V neki gostilni je popolnila veča družba fantov, pri kateri je funigrali kot »Kapo« korajni Janez Gregorič, ki je pozivil razne fante na boj. Janez Blatnik, poslen fant tudi iz Višnja, ga je skušal mititi. To pa je Gregorič tako nježilo, da je potegnil nož in Blatnika sedemkrat zabolil v hrbot. Slednjega so s smrtnimi poškodbami prepeljali v bolničko, kjer je malo upanja da okreva. Drugi slučaj je bil v Borovnici, kjer je posestnikov sin Fran Trček s kolom napadel železniškega delavca Frana Černivca in ga težko poškodoval. Na pomoč prihajajoči mati in sestra Černivčeva sta bili tudi teperni tako, da je Trček materi zbil več zob, sestro pa precev poškodoval. Černivec je bil prepeljan v bolničko. Trček pa v zapor. — Domov vracača je nekdo na Brezjem pri Krčini udaril po glavi s kolom in ga precev poškodoval.

— Za Silvestrov večer se najboljudejne priporoča kostilna »Pri Pekla« v Novem Vodmatu. Državna ulica št. 16, kjer bode preskrbljeno z različnimi načinimi jedili. Vino izborni! Za zabavo preskrbljeno!

— Za Silvestrov večer se najboljudejne priporoča kostilna »Pri Pekla« v Novem Vodmatu. Državna ulica št. 16, kjer bode preskrbljeno z različnimi načinimi jedili. Vino izborni! Za zabavo preskrbljeno!

— Čevili domačih tovarn Peter Krašna & Ko. z znakom »Peko« so najboljši in najcenejši. Zahtevajte jih povsod. Glavna zalogna na drobnem in debelom Ljubljana Breg št. 20.

— Smrtna kosa. Umrl je v Ljubljani, v Šiški, Kolodvorska ulica št. 149, z. Adolf Kozovšek, adjunkt državne železnic, star 34 let. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena dečka. Pogreb bo v soboto 30. t. m. ob 2. popoldne. Pokopnik je bil vosten uradnik in dober narodnik. Blag mu spomin!

— 13 mesec in privatni nameščenci. Pišejo nam: Nekatera uvidna privatna podjetja so že lani izplačala svojim nameščencem o novem letu dvojno plačo. Sedanje prenehanje in barantare vlade za priboljšek drž. uslužbenec pa je opozorilo manj tankovestne privatne službodajalce, da hočejo iz izplačilom počakati, kaj sklene vlada.

— Začak dobimo nove kolke? Kakor znano izgube po novem letu naši kolki veljavijo ter jih nadomestite z novimi! Po začetku in trafikah teže se množine dosedanjih kolkov, ki so dobri in trpežni. Čemu je bilo

— Kino Ideal v Ljubljani predvaja drama iz družvenega življenja »Deseta simfonija« — vršča se v boljših krogih na Francoskem — spisana po Albertu Gansu. V glavni vlogi igra gdčna Aurora Igna. Drama je vsekodaj decentna, lepe vsebine in k obisku priporočljiva osobito vsled karakterističnega igranja. Predvaja se le še v petek, soboto in nedeljo. Pridelki ponedeljek — Novo leto — tork in sredo pa se predvaja lepa kriminalna drama »Kavalir — apaš«, vršča se v Ameriki, v glavni vlogi Wallace Reid.

— Kdor bi rad preživel par veselih ur, tegota plesalka Ilsa Sirks in njeni učenci prečno vabijo na maskarado, ki bo v soboto 30. decembra ob 8. zvečer v hotelu Tivoli.

— Ugodna vest za romantične. Iz Blede se je preselil v Ljubljano ruski zdravnik-bakteriolog dr. Ivan Rahlej, kateremu se je po mnogotletnih studijah posrečilo izumiti nov lek proti revmatizmu in sklepih in maticah. Temu leku je dal z ozirom na sestavine ime: »Radio — balsamica«. Dosedal je smel dr. Rahlej predpisovali ta lek le sproti ter se je moral boriti z velikimi težkočami predno mu je ministrstvo narodnega zdravja dovolilo, da smo ta lek izdelovali ter staviti v promet na debelo. Slednji je dr. Rahlej izum izvojeval dovošnje, da more otvoriti biološko — bakteriološki laboratorij za izdelovanje omenjenega predravila ter se je odločil, da ga otvoril v Ljubljani. O učinkovitosti preparata »Radio — balsamica« govore številna zahvalna pisma ozdravljenih pacientov, kakor tudi potrdila medicinskih avtoritet. V kratkem prične dr. Rahlej z izdelovanjem leka v velikem obsegu. Preparat je sedaj patentiran v vseh državah Evrope in v glavnih civiliziranih državah na drugih kontinentih. Ko bo izdelana zadostna količina preparata, se bo isti prodajan po vseh lekarjih v državi.

— Varstvena znamka »Buddha« Vam je porok in garancija, da so čajne mešanice, bodisi kitajske ali indijske, najboljše kvalitete z neprerosljivo aromo in izdatnostjo.

Sokolskstvo.

— Silvestrov večer ljubljanskega Sokola se vrši v nedeljo dne 31. dec. 1922 v televadnični Nar. domu. Vstopnina za lastno članstvo smo v predprodaji dne 10. za vse druge v predprodaji ter zvečer pri blagajni dne 20. Ker je število vstopnic omejeno, opozarjam na predprodajo, ki se vrši v soboto 30. t. m. od 3. do 7. ure zvečer in v nedeljo 31. t. m. od 10. do 12. ure opoldan v odborovi sobi v Narodnem domu.

— Sokol I. obvešča svoje članstvo, da je društvena inkasantinja končala s pobiranjem članarine za II. polletje. Kdor članarino še ni poravnal in jo do konca tega leta ne poravnava se ga smatra izstopljivim ter se ga boste izčrpal. Članarino je poravnati v društveni pisarni Tabor 13, vsak dan od 16. do 19. ure.

— Sokol II. je priredil dne 26. decembra t. m. v svoji televadnični božični svojemu naročaju. Pridelitev je lepo uspela. Zanimivo je bilo opazovati malčke, s kako velikim zanimanjem so sledili vsem točkam sporeda. Na programu so bile deklamacije, katere so naročajniki z vidom veseljem prednašali. Sledil je nagovor člana na vse navzočo, nakar se je izvršilo obdarovanje vsega naročnika ob okusno okrašenem božičnem drevescu. Po končanem obdarovanju so z napetim zanimanjem malčki sledili igri: »Vedeževalka«, ki je vprizoril moski naročaj. Pohvaliti je treba dobro voljo, da so dostopno vprizorili tančne prece. — Zdrav!

— Sokol III. je priredil dne 26. decembra t. m. v svoji televadnični božični svojemu naročaju. Pridelitev je lepo uspela. Zanimivo je bilo opazovati malčke, s kako velikim zanimanjem so sledili vsem točkam sporeda. Na programu so bile deklamacije, katere so naročajniki z vidom veseljem prednašali. Sledil je nagovor člana na vse navzočo, nakar se je izvršilo obdarovanje vsega naročnika ob okusno okrašenem božičnem drevescu. Po končanem obdarovanju so z napetim zanimanjem malčki sledili igri: »Vedeževalka«, ki je vprizoril moski naročaj. Pohvaliti je treba dobro voljo, da so dostopno vprizorili tančne prece. — Zdrav!

— Dramatični odsek sokolskega dramatičnega včerja v soboto 30. t. m. ob 5. popoldne mladiščno predstavo »Pogumno Tonček«. Spicarjevo pravljico v petih dejanjih. Ker je vprizoritev namenjena predvsem naši mladini, socene prostorom znatno zmanjane, tako da si bo predstava mogla ogledati tudi manj premožna deca. Predstava vstopnica pri bratu Jelčniku v Rožni dolini in bratu Urancu na Olinčah.

— Sokol na Jesenskih naznanih, da vprizorit na občo željo v soboto zvečer ob 20. ljudsko igro »Na sveti večer. K zadnji letotinji predstavi ujedno vabi odbor.

Glasbeni vestnik.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kaučuk pot-petnike in pot-plate

Kupi se dobro ohranjeno klavir (Stiftflügel, Konzertflügel) dobre trdke. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobro ohranjeno/11645.«

Ponik v sabljanju in floretu da je za dame in gospode diplomirani učitelj. Šola Barbastelli. Prijeve: Poljanaka cesta 13/II, denso. 11648

Meblovanje sobo Mleč mlad inženjer v bližini Pod Rožnika. Ponudbe pod »Inženjer/11651« na upravo »Slovenskega Naroda.«

V najem se vzame dobro idočo gostilno v sredini mesta ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Gorica/11659« na upravo »Slovenskega Naroda.«

Nesobičnega prijateljstva deli samostojna, solidna gospodinja z izobraženim gospodom. — Neansko ponudbe pod »Janka/11653« na upravo »Slov. Naroda.«

Na stanovanje in hrano se sprejemata v eno sobo dva gospoda. Tudi se sprejme par gospodov na hrano. Naslov: K. B., Dunajska cesta 10/I. 11649

Službe želi mlad, agilen postajni odpravnik pri kakem trgovskem, industrijskem ali spediterškem podjetju. Ponudbe pod »P. O./11646« na upravo »Slovenskega Naroda.«

Inserirajte v Slov. Narodu!

Po večtedenski mukepopolni bolezni umrla je 27. t. m. moja draga soproga ozir. mati itd.

Marija Rauch

v 46. letu starosti.

Na farno pokopališče v Adlešičih se jo bo spremilo v četrtek, 28. t. m. na večer k mirnemu počinku. Blag ji spomin!

Podbrežje, dne 27. decembra 1922.

Peter Ranch, soprog. Metod, Pavel, Minka, Olga, otroci in drugi.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor usako-:: vrstne druge tiskovine :: izvajačje tiskne

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejemata tudi „Narodna knjigarna“.

Stavbena parcela

v mestu se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11560

Priprosta soba se odda enemu ali dvema gospodoma. Naslov pove uprava »Slov. Naroda.« 11618

Proda se 1157

kuhinjska kredenca, posoda in poseljno pregrinjalo. Moste pri Ljubljani 29.

Ceno se proda

ročni voz (ciza) na dva kolesa, železen kotel (100 l) ter dva železna stolja za sušenje gamaš. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11561

Potrebujem služkinjo ki more nastopiti takoj. Plači dobra. Naslov v upr. Slov. Naroda. 11534

20.000 K nagrade

dans takoj onemu, kateri mi preskrbi takoj ali poenje primočno stanovanje zakonskemu paru brez otrok, obstoječe iz 2 sob, kuhinje in z vsemi pritlikinami v mestu. Ponudbe pod »Lesni tigovec 11570« na upr. Slov. Nar. 11570

Sprejme se

tiki družabnik ali družabnica s 25.000 do 30.000 Din gotovino in dobitčko nosni dobrki kupčki; lahko tudi osebo no sodeluje.

Ponudbe pod »SIGURNOST/11615« na upravo »Slov. Naroda.«

Trgovski vajenec,

pošten in krepak, se sprejme v večjo špecerijsko trgovino v Ljubljani.

Naslov pove: Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Kupijo se

ufje borove deske od 20 mm in 50 mm ter suhe smrekove deske, in to prima, od 20 mm in 30 mm. Ponudbe na »WEISBACHER« lesno-industrija, Dunajska cesta 66.

Meblovanje sobo

s separativnim vhodom v sredini mesta išče s 15. I. soliden bančni uradnik. Ponudbe pod »Resmost/28/11633« na upravo »Slovenskega Naroda.«

Soba,

meblovan ali nemeblovan s STROGO separativnim vhodom se išče v mestu. — Cena postranska stvar. Posredovalci dobe nagrada. Ponudbe: Poštni predal 112, Ljubljana 11652

Službe išče

gospodična s primerno izobrazbo, katera ima veselje do otrok — k enemu ali dvema otrokom. — Gre tudi na deželo. Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »K otrokom/11650.«

MELHIOR MARAŽ

MARA MARAŽ roj. BUCEK

POROČENA

RAKEK LJUBLJANA

Prva Špecijalna trgovina z rokavicami in parfumi nudi:

vsakovrstne zimske rokavice iz usnja, podložene z volno, s kožuškom, ter volnene in tricot rokavice.

Nadalje vsevrstne vsebarvne zimske in flor, svilene flor ter svilene nogavice.

Najfiniji pristni francasti parfumi.

Najboljše vrste kolinske vode.

Eau de Cologne

O. Bračko, Ljubljana.

Dunajska cesta štev. 12

Razpis službe.

Zupanstvo Tolmin razpisuje mesto občinskega zdravnika s sedežem v trgu Tolmin. Kolkovanje prošnje za to mesto naj se predložijo podpisom županstvu najdalje do 15. januarja 1923., katere naj bodo opredelite:

a) s potrdilom o italijanskem državljanstvu;

b) z dokazilom o neomadeževnem življenju (nekaznovanju);

c) s spričevalom o telešem zdravju;

d) s krajnim listom, dokazuječim neprekoračene starosti 30 let;

d) z zdravniško diplomo in izvirniku ali povernjenim prepisu;

e) z dokazilom, da je prosilec več slovenakega in italijanskega jezika v govoru in pisavi.

Pogoji: Služba občinskega zdravnika je začasna, in sicer za dobo enega leta od dneva vstopa. Po preteku tega roka sledi stalno imenovanje —

Plač po dogovoru.

Tolmin, 17. decembra 1922.

ZUPANSTVO TOLMIN.

Za župana: J. Mrak.

11578

„Mladenka“ DVIGNITE PISMO.

Proda se klavir (STUTZFLÜGEL)

Ponudbe pod »R/11607« na upravo »Slovenskega Naroda.« 11618

Išče se knjigovodja,

ki je več slovenske in nemške

korespondence.

Naslov pove uprava »Slov. Naroda.« 11611

Novo pohištvo

za spalno sobo iz hrastovega lesa

in kuhinjo se cena proda. Ogleda

se na Vrtači 3, prtičje, 1. vrata.

Proda se

psica čiste volčje pasme, izvrstna

čuvajka, stara deset mesecov.

SPAN, Zabrek. 11633

Prodam

novo črno obleko srednje veli-

kosti po nizki ceni.

Naslov pove uprava »Slov. Naroda.« 11629

Lepa soba

z električno razsvetljavo in dobra

domača hrana se odda dvema boljši-

ma in sodinima gospodoma.

Poljanška cesta 13/II, levo.

Službe išče

gospodinja, večna perfektno sloven-

ske in nemške stenografije ter stro-

jepisja z daljšo prakso.

Ponudbe pod »Izurjen/11637« na

upravo »Slovenskega Naroda.«

Sohi išče

boljša gospodična za 1. januar, ozir.

gre tudi kot sostanovalka k boljši

družini. — Cenj. ponudbe se prosi

na upravo »Slov. Naroda« pod »Ta-

koj/11631.«

Proda se

popolnoma nov, črn klavir (Stutz-

flügel) izredne kakovosti — radi

preselitev jako ugodno.

Poizve se v pisarni J. Mathian, Du-

najska cesta 14 11608

Zenitna ponudba.

Samoslojni čevljari, star 29 let, z

nekaj tisoč gotovine, zeli poročiti go-

spodnično ali mlado vdovo, katera ima

posestvo ali obrt, ozir. nekaj go-

vine. Le resne ponudbe sliko pod

naslovom »Zgodnjina spoml/11628.«

je vposlati na upravo »Slov. Naroda.«

11580

Prodajalka

pridna in zanesljiva, večna specerijske,

galanterije in manufakture stroke. Zeli

mesto prodajalko ali blagajničarko, naj-

raje v Ljubljani. Nastop lahko takoj.

Ponudbe pod »Prodajalka 700—11580

na upravo Slov. Naroda.«

11580

Zenitna ponudba.

Vsesransko naobrazen, simpati-

čen, značajen, podjeten in zdrav 38-

letni mladenič z večim premoženjem

želi znanja radi ženitve s podjetno

gospodinjstvo, ali vodo v dvorcu

z večim kapitalom, ki bi se proti

zavarovanju porabil za nakup zelo